

Kwestie związane z Polskim Narodowym Kościołem Katolickim (PNKK)

Poniższe informacje zostały przygotowane przez duchownych Wikariatu V oraz personel Biura ds. Inicjatyw Ekumenicznych i Międzyreligijnych Archidiecezji Chicago w nadziei na pogłębienie zrozumienia PNKK przez rodziny i wspólnoty.

Relacje między Polskim Narodowym Kościołem Katolickim, a Kościołem rzymskokatolickim

To nie przekonania religijne, a spory dotyczące sposobu zarządzenia Kościołem katolickim, doprowadziły ponad sto lat temu do bolesnego rozłamu w Kościele. Grupa niezadowolonych katolików wyznania rzymskiego opuściła Kościół i założyła Polski Narodowy Kościół Katolicki (PNKK). Skutki tego podziału odczuwalne są do dziś w rodzinach i społecznościach, szczególnie tam, gdzie PNKK założył swoje parafie. W wyniku podziału Polski Narodowy Kościół Katolicki nie jest w „pełnej komunii” z Kościołem rzymskokatolickim. Oznacza to, że, pomimo, iż sakramenty chrztu, bierzmowania i Eucharystii – kiedy są sprawowane w PNKK – są ważne, jednak nie jest dozwolone (nie jest legalne zgodnie z prawem kanonicznym Kościoła rzymsko-katolickiego) przyjmowanie ich przez katolików. Takie postępowanie pogłębia nasze podziały.

Najnowsza historia

Po Soborze Watykańskim II (1962–1965) przywódcy Kościoła rzymskokatolickiego w USA i Polskiego Narodowego Kościoła Katolickiego postanowili przezwyciężyć podziały i rozpoczęli wspólną pracę nad utworzeniem nowej drogi do jednością, dzięki której możliwe byłoby zachowanie tradycji i wierności Ewangelii przez PNKK. Wyrażono przekonanie, że „możliwe jest znalezienie sposobu na przezwyciężenie tego godnego pożałowania podziału, do którego doszło wśród katolików w Stanach Zjednoczonych” (Wspólna deklaracja o jedności, 2006 r.). Próby powrotu do jedności wciąż trwają i nie zostały jeszcze zakończone.

Tymczasem, niestety nadal istnieje potencjalne ryzyko wprowadzania niejasności, nieporozumień i konfliktów pomiędzy wyznawcami.

Lokalne parafie PNKK w powiatach Cook i Lake

- **Katedra Wszystkich Świętych (All Saints Cathedral)**, 9201 W. Higgins Rd., Chicago
- **Parafia Słowa Bożego (Divine Word)**, 3842 W. 57th St., Chicago
- **Parafia Św. Jadwigi (St. Hedwig)**, 3320 E. 134th St., Chicago
- **Parafia Świętych Cyryla i Metodego (Sts. Cyril and Methodius)**, 5744 W. Diversey Ave., Chicago
- **Parafia Św. Jana Chrzciciela (San Juan Bautista)**, 4555 S. Kedzie Ave., Chicago

Powyższe parafie należą do zachodniej diecezji PNKK zarządzanej przez biskupa Antoniego Mikovsky’ a, usytuowanej w obrębie granic Archidiecezji Chicago. Nie należą one do Kościoła rzymskokatolickiego zarządzanego w powiatach Cook i Lake przez kardynała Błażeja Cupicha, a na całym świecie przez papieża Franciszka.

Często zadawane pytania

Skąd mam wiedzieć, czy jakaś parafia należy do Polskiego Narodowego Kościoła Katolickiego?

Zapytaj proboszcza parafii, czy kardynał Cupich jest jego arcybiskupem. Jeśli nie jest, parafia ta nie należy do Kościoła rzymskokatolickiego.

Powiedziano mi, że sakramenty, takie jak chrzest, bierzmowanie i Eucharystia są ważne w PNKK. Dlaczego więc moja rodzina i ja nie powinniśmy przyjmować tam sakramentów, skoro jest to dla nas wygodniejsze i tańsze?

Przyjmowanie sakramentów w PNKK może być wygodniejsze i tańsze, ale sakramenty są oznaką jedności naszej wspólnoty kościelnej. Chrzest i bierzmowanie są sakramentami inicjacji chrześcijańskiej, które rozpoczynają i pogłębiają przynależność do Kościoła. Otrzymanie ich w PNKK jest równoznaczne z przynależnością do PNKK. W normalnej sytuacji katolik wyznania rzymskiego nie powinien przyjmować komunii w PNKK.

Często zadawane pytania, ciąg dalszy

Słyszałem również, że sakramenty PNKK są ważne, ale nie są dozwolone dla nas, katolików wyznania rzymskiego. Co to oznacza?

Każda wspólnota ma swoje reguły i granice. Kiedy mówimy, że sakrament z PNKK nie jest „dozwolony”, mamy na myśli, że nie jest on zgodny z prawem kanonicznym Kościoła rzymskokatolickiego dla katolików. Sakrament musi wyrażać i promować jedność.

Nasza rodzina nie ma zbyt dużo pieniędzy i czasu. Czasami rodzice chrzestni ponoszą koszty związane z przyjęciem sakramentów, ale nie zawsze. Dlaczego przygotowanie sakramentalne do Pierwszej Komunii św. i bierzmowania w mojej parafii rzymskokatolickiej kosztuje więcej i zajmuje więcej czasu niż w pobliskiej parafii PNKK?

Parafie rzymskokatolickie muszą uczciwie płacić swoim katechetom i dyrektorom edukacji religijnej. Jednak w wielu częściach miasta ofiara niedzielna nie daje wystarczających środków na pokrycie tych kosztów. Parafie muszą więc pobierać opłatę za przygotowanie sakramentalne.

Ponadto samo przygotowanie może trwać dłużej w Kościele rzymskokatolickim, ponieważ uważamy, że potrzebujemy czasu, aby odpowiednio przygotować kandydata do przyjęcia sakramentu.

Jest to ważne wydarzenie w życiu Twojej rodziny i wymaga niezbędnych starań, aby jak najlepiej się do niego przygotować. Jeśli opłata jest przeszkodą w przyjęciu sakramentów, porozmawiaj ze swoim proboszczem, aby znaleźć dogodne rozwiązanie finansowe.

Nie cieszymy się, że nasza wnuczka otrzyma Pierwszą Komunię św. w pobliskiej parafii PNKK, jednak planujemy uczestniczyć tam we Mszy św. Czy możemy razem z nią przyjąć w tym szczególnym dla niej dniu Komunię św.?

Eucharystia jest najwyższym wyrazem jedności wiary i życia Kościoła. Podczas gdy nasz Kościół i PNKK współpracują na rzecz uzyskania pojednania i ponownego zjednoczenia, aktualna jedność między nami nie wystarcza, aby katolicy mogli normalnie przyjmować Komunię św. podczas Mszy odprawianej w PNKK.

Są jednak rzadkie okoliczności, kiedy czyjeś sumienie i potrzeby duchowe mogą stanowić podstawę dokonania wyjątku od prawa. Kiedy katolicy wyznania rzymskiego rozważają możliwość przyjęcia Eucharystii w parafii PNKK z ważnego powodu rodzinnego, powinni porozmawiać o tym ze swoim proboszczem.

Jestem szafarzem eucharystycznym w mojej parafii. Czasami moi sąsiedzi, którzy należą do pobliskiego PNKK, uczestniczą we Mszy św. w mojej parafii i podchodzą do mnie, aby przyjmować Komunię św. Udzielam im Komunii św. Czy powinienem przestać to robić i odmawiać im Komunii św.?

Nie, możesz w dalszym ciągu udzielać im Komunii św., kontynuuj to, co dotąd robiłeś. Prawo kanoniczne nie sprzeciwia się, aby członkowie PNKK przyjmowali sakrament Eucharystii, pokuty lub namaszczenia chorych, jeśli proszą o to z własnej woli i są w odpowiedniej ku temu dyspozycji. Zwykle powodem tej prośby może być brak dostępu do szafarza własnego kościoła PNKK.

Czy jako katolik wyznania rzymskiego mogę przyjmować Komunię św. w zwykłą niedzielę w parafii PNKK?

Katolicy nie powinni prosić kapłanów PNKK o ten sakrament, ponieważ w Archidiecezji Chicago nie brakuje możliwości uczestnictwa w Eucharystii w parafiach rzymskokatolickich.

Nasza wspólnota kładzie duży nacisk na różne sakramentalne i niesakramentalne obrzędy związane z wchodzeniem w nowe etapy życia: chrzest, Pierwsza Komunia, bierzmowanie, tzw. „presentaciones, quinceañeras”, ukończenie szkoły itp. Rodzina mojego brata zaplanowała quinceañerę mojej siostrzenicy na określony dzień, ale potem okazało się, że ich parafia nie jest dostępna tego dnia, a oni wcześniej zarezerwowali już salę na uroczystość. Zamiast więc pozostać w swojej parafii, udali się do parafii PNKK. Co należy o tym myśleć?

Nasi proboszczowie powinni regularnie przypominać swoim wiernym, aby najpierw kontaktowali się ze swoimi parafiami i tam dokonywali potrzebnych organizacyjnych ustaleń. Wtedy będzie możliwe uniknięcie takich niefortunnych sytuacji.

Sakramenty inicjacji chrześcijańskiej - chrzest, Pierwsza Komunia, bierzmowanie - sprawiają, że przyjmujący je stają się członkami Kościoła, w którym są one sprawowane. Jeśli nie chcesz, aby Twoje dziecko opuściło Kościół rzymskokatolicki i zostało członkiem Polskiego Narodowego Kościoła Katolickiego, to nie powinno ono przyjmować tych sakramentów w PNKK.

Jeśli chodzi o rytuały niesakramentalne - prezentacje, tzw. quinceañeras, ukończenie szkoły itp., najlepiej byłoby omówić te kwestie ze swoim proboszczem parafii rzymskokatolickiej.